

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 93/2020-57

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku a zo sudcu Petra Straku a sudcu Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavné sťažnosti obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., Sibírska 55, Bratislava, IČO 44 138 369, zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Konečný, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžrk 11/2018 z 24. októbra 2018, sp. zn. 10 Sžrk 19/2018 z 21. novembra 2018, sp. zn. 8 Sžrk 8/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 6 Sžrk 6/2018 z 13. decembra 2018, sp. zn. 2 Sžrk 18/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 5 Sžrk 5/2018 z 31. januára 2019, sp. zn. 10 Sžrk 16/2018 z 30. apríla 2019, sp. zn. 10 Sžrk 17/2018 z 30. apríla 2019, sp. zn. 8 Sžrk 2/2019 z 20. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 16/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 6/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 2/2018 z 27. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 4/2018 z 27. júna 2019 a sp. zn. 8 Sžrk 13/2018 z 22. augusta 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 15. januára 2019 (sp. zn. Rvp 71/2019), 16. januára 2019 (sp. zn. Rvp 83/2019), 13. marca 2019 (sp. zn. Rvp 469/2019), 28. marca 2019 (sp. zn. Rvp 580/2019), 28. marca 2019 (sp. zn. Rvp 581/2019), 16. apríla 2019 (sp. zn. Rvp 695/2019), 24. júla 2019 (sp. zn. Rvp 1327/2019), 7. augusta 2019 (sp. zn. Rvp 1416/2019), 11. septembra 2019 (sp. zn. Rvp 1593/2019), 12. septembra 2019 (sp. zn. Rvp 1602/2019), 19. septembra 2019 (sp. zn. Rvp 1651/2019), 15. októbra 2019 (sp. zn. Rvp 1814/2019), 16. októbra 2019 (sp. zn. Rvp 1828/2019) a 3. decembra 2019 (sp. zn. Rvp 2182/2019) doručené ústavné sťažnosti obchodnej spoločnosti Poľnohospodárska Pôda s. r. o., Sibírska 55, Bratislava, IČO 44 138 369 (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátskou kanceláriou LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Konečný, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžrk 11/2018 z 24. októbra 2018, sp. zn. 10 Sžrk 19/2018 z 21. novembra 2018, sp. zn. 8 Sžrk 8/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 6 Sžrk 6/2018 z 13. decembra 2018, sp. zn. 2 Sžrk 18/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 5 Sžrk 5/2018 z 31. januára 2019, sp. zn. 10 Sžrk 16/2018 z 30. apríla 2019, sp. zn. 10 Sžrk 17/2018 z 30. apríla 2019, sp. zn. 8 Sžrk 2/2019 z 20. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 16/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 6/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 2/2018 z 27. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 4/2018 z 27. júna 2019 a sp. zn. 8 Sžrk 13/2018 z 22. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté rozsudky“).

2. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 6/2019-8 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019, sp. zn. Rvp 83/2019, sp. zn. Rvp 581/2019, sp. zn. Rvp 695/2019 a sp. zn. Rvp 1651/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 7/2019-7 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. Rvp 1828/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 8/2019-8 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. 1814/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 9/2019-8 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. Rvp 1416/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. 10/2019-7 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. Rvp 469/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 11/2019-7 z 30. októbra 2019 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019, sp. zn. 1593/2019 a sp. zn. Rvp 1602/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 12/2019-7 z 30. októbra boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. Rvp 1327/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 3/2020-8 z 15. januára 2020 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. 2182/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 29/2020-13 z 28. januára 2020 boli sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019 a sp. zn. 580/2019 spojené na spoločné konanie, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 71/2019.

3. Z ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľ ako kupujúci uzatvoril kúpne zmluvy, predmetom ktorých boli pozemky v katastrálnom území [REDACTED]. Rozhodnutiami Okresného úradu Nitra, katastrálneho odboru (ďalej len „okresný úrad“) došlo k povoleniu vkladu vlastníckeho práva k pozemkom z predmetných zmlúv do katastra nehnuteľností. Okresná prokuratúra Nitra (ďalej len „okresná prokuratúra“) podala proti jednotlivým rozhodnutiam okresného úradu protesty odôvodnené tým, že došlo k obídniu

predkupného práva, čo malo následne spôsobiť absolútnu neplatnosť kúpnych zmlúv. Okresný úrad následnými rozhodnutiami protestom okresnej prokuratúry vyhovel a napadnuté rozhodnutia okresného úradu o povolení vkladu zrušil. Proti týmto rozhodnutiam sťažovateľ podal odvolania, ktoré okresný úrad, odbor opravných prostriedkov, referát katastra nehnuteľností zamietol a potvrdil rozhodnutia, ktorými bolo zrušené povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

4. Sťažovateľ sa správnymi žalobami podanými Krajskému súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) domáhal preskúmania konečných rozhodnutí okresného úradu. Krajský súd rozsudkami sp. zn. 11 S 15/2016 zo 4. októbra 2017, sp. zn. 11 S 33/2016 zo 17. januára 2018, sp. zn. 11 S 28/2016 z 12. júla 2017, sp. zn. 11 S 19/2016 zo 7. júna 2017, sp. zn. 11 S 37/2016 z 8. novembra 2017, sp. zn. 11 S 39/2016 z 28. júna 2017, sp. zn. 5 S 23/2016 z 24. októbra 2017, sp. zn. 11 S 31/2016 z 25. októbra 2017, sp. zn. 11 S 40/2016 z 10. októbra 2018, sp. zn. 11 S 27/2016 z 15. novembra 2017, sp. zn. 11 S 24/2016 z 27. septembra 2017, sp. zn. 11 S 44/2016 z 28. júna 2017, sp. zn. 11 S 45/2016 z 12. júla 2017 a sp. zn. 11 S 17/2016 z 11. apríla 2018 žaloby zamietol.

5. Sťažovateľ napadol rozsudky krajského súdu kasačnými sťažnosťami. Najvyšší súd napadnutými rozsudkami kasačné sťažnosti zamietol.

6. Sťažovateľ v ústavných sťažnostiach vytýka najmä arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozsudkov najvyššieho súdu.

7. V ústavných sťažnostiach pôvodne vedených pod sp. zn. Rvp 71/2019, sp. zn. Rvp 469/2019, sp. zn. Rvp 580/2019, sp. zn. Rvp 581/2019, sp. zn. Rvp 695/2019, sp. zn. Rvp 1327/2019, sp. zn. Rvp 1593/2019 a sp. zn. Rvp 2182/2019 sťažovateľ uvádza: „*Správny orgán (v súlade s protestom prokurátora) spojil ust. § 3 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach v znení zákona č. 154/2015 Z. z. účinného od 7. 7. 2015 (predkupné právo štátu k dotknutým nehnuteľnostiam vzniklo 8. 7. 2015 v zmysle uznesenia vlády SR č. 401/2015 z 8. 7. 2015) s absolútnou neplatnosťou právneho úkonu (samotnej kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti uzatvorenej dňa...), z čoho vyvodil záver, že v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 sa jedná o skutkovú resp. právnu skutočnosť, ktorá má vplyv*

na povolenie vkladu. Správny súd (bez akejkoľvek argumentácie) usúdil, že porušenie predkupného práva možno podradiť pod ustanovenie § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Porušovateľ dospel k záveru, že neprihliadnutie Okresného úradu v konaní o povolenie vkladu na existenciu predkupného práva štátu podľa § 2 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného z tohto predkupného práva a je to skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu. I v prípade porušenia predkupného práva spoluvlastníka ide v zmysle argumentácie Porušovateľa o obmedzenie zmluvnej voľnosti ďalšieho spoluvlastníka, v takýchto prípadoch však správne orgány vklad vlastníckeho práva povoľujú, pričom oprávnené osoby sa musia svojho práva domáhať v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka...

... porušovateľ sa nevysporiadal s argumentáciou Sťažovateľa, že príslušná právna úprava (Zákon o niektorých opatreniach) nespája porušenie predkupného práva štátu s absolútnou neplatnosťou. Sankcia absolútnej neplatnosti nevyplýva ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Porušovateľ sa nevysporiadal ani s argumentáciou Sťažovateľa ohľadom ustanovenia § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplývajú nároky spojené s prípadným porušením predkupného práva. V posudzovanej veci ide práve o posúdenie následkov vyplývajúcich z prípadného porušenia predkupného práva v spojitosti s ustanovením § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Ak Porušovateľ na tieto podstatné otázky nedal odpoveď, jeho záver o tom, že správny orgán má prihliadať na predkupné právo štátu nie je založený na dostatočných (preskúmateľných) argumentoch.

Po rozhodnutí správneho orgánu o vyhovení protestu prokurátora došlo k situácii, že na list vlastníctva bol ako vlastníč zapísaný predávajúci. Sťažovateľ ďalej nemohol nakladať so svojím majetkom. Sťažovateľ bol rozhodnutím správneho orgánu pozbavený svojho majetku a to nezákonným spôsobom, nakoľko k zrušeniu rozhodnutia o vklade došlo na základe vyhovenia protestu prokurátora, ktorý zjavne vybočoval z rámca zákona. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že k pozbaveniu vlastníckeho práva nedošlo za podmienok ustanovených zákonom a nebol rešpektovaný princíp zachovania rovnováhy medzi požiadavkou všeobecného záujmu a základných práv Sťažovateľa.“

8. V ústavných sťažnostiach pôvodne vedených pod sp. zn. Rvp 1602/2019, sp. zn. Rvp 1651/2019, sp. zn. Rvp 1814/2019 a sp. zn. Rvp 1828/2019 sťažovateľ uvádza: „Správny orgán (v súlade s protestom prokurátora) spojil ust. § 3 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach v znení zákona č. 154/2015 Z. z. účinného od 7.7.2015 (predkupné právo štátu k dotknutým nehnuteľnostiam vzniklo 8.7.2015 v zmysle uznesenia vlády SR č. 401/2015 z 8.7.2015) s absolútnou neplatnosťou právneho úkonu (samotnej kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti uzatvorenej dňa...), z čoho vyvodil záver, že v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 sa jedná o skutkovú resp. právnu skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu. Správny súd (bez akejkoľvek argumentácie) usúdil, že porušenie predkupného práva možno podradiť pod ustanovenie § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Porušovateľ dospel k záveru, že neprihliadnutie Okresného úradu v konaní o povolenie vkladu na existenciu predkupného práva štátu podľa § 2 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného z tohto predkupného práva a je to skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu. I v prípade porušenia predkupného práva spoluvlastníka ide v zmysle argumentácie Porušovateľa o obmedzenie zmluvnej voľnosti ďalšieho spoluvlastníka, v takýchto prípadoch však správne orgány vklad vlastníckeho práva povoľujú, pričom oprávnené osoby sa musia svojho práva domáhať v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka.

... Najvyšší súd sa v rozsudkoch, na ktoré odkázal Porušovateľ, nevysporiadal s argumentáciou Sťažovateľa, že príslušná právna úprava (Zákon o niektorých opatreniach) nespája porušenie predkupného práva štátu s absolútnou neplatnosťou. Sankcia absolútnej neplatnosti nevyplýva ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Porušovateľ sa nevysporiadal ani s argumentáciou Sťažovateľa ohľadom ustanovenia § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplývajú nároky spojené s prípadným porušením predkupného práva. V posudzovanej veci ide práve o posúdenie následkov vyplývajúcich z prípadného porušenia predkupného práva v spojitosti s ustanovením § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Ak Porušovateľ na tieto podstatné otázky nedal odpoveď, jeho záver o tom, že správny orgán má prihliadať na predkupné právo štátu nie je založený na dostatočných (preskúmateľných) argumentoch.

Po rozhodnutí správneho orgánu o vyhovení protestu prokurátora došlo k situácii, že na list vlastníctva bol ako vlastníč zapísaný predávajúci. Sťažovateľ ďalej nemohol

nakladať so svojím majetkom. Sťažovateľ bol rozhodnutím správneho orgánu pozbavený svojho majetku a to nezákonným spôsobom, nakoľko k zrušeniu rozhodnutia o vklade došlo na základe vyhovenia protestu prokurátora, ktorý zjavne vybočoval z rámca zákona. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že k pozbaveniu vlastníckeho práva nedošlo za podmienok ustanovených zákonom a nebol rešpektovaný princíp zachovania rovnováhy medzi požiadavkou všeobecného záujmu a základných práv Sťažovateľa.“

9. V ústavných sťažnostiach pôvodne vedených pod sp. zn. Rvp 83/2019 a sp. zn. Rvp 1416/2019 sťažovateľ uvádza: „*Správny orgán (v súlade s protestom prokurátora) spojil ust § 3 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach v znení zákona č. 154/2015 Z. z. účinného od 7.7.2015 (predkupné právo štátu k dotknutým nehnuteľnostiam vzniklo 8.7.2015 v zmysle uznesenia vlády SR č. 401/2015 z 8.7.2015) s absolútnou neplatnosťou právneho úkonu (samotnej kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti uzatvorenej dňa 17.6.2015), z čoho vyvodil záver, že v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 sa jedná o skutkovú resp. právnu skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu. Správny súd (bez akejkoľvek argumentácie) usúdil, že porušenie predkupného práva možno podradiť pod ustanovenie § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Porušovateľ dospel k záveru, že neprihliadnutie Okresného úradu v konaní o povolenie vkladu na existenciu predkupného práva štátu podľa § 2 ods. 5 Zákona o niektorých opatreniach obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného z tohto predkupného práva a je to skutočnosť, ktorá má vplyv na povolenie vkladu. Zdôraznil, že sa jedná o dodatočnú nemožnosť plnenia. I v prípade porušenia predkupného práva spoluvlastníka ide v zmysle argumentácie Porušovateľa o obmedzenie zmluvnej voľnosti ďalšieho spoluvlastníka, v takýchto prípadoch však správne orgány vklad vlastníckeho práva povoľujú, pričom oprávnené osoby sa musia svojho práva domáhať v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka.*

Správny súd nevysporiadal s argumentáciou Sťažovateľa, že príslušná právna úprava (Zákon o niektorých opatreniach) nespája porušenie predkupného práva štátu s absolútnou neplatnosťou. Sankcia absolútnej neplatnosti nevyplýva ani z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Správny súd sa nevysporiadal ani s argumentáciou Sťažovateľa ohľadom ustanovenia § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplývajú nároky spojené s prípadným porušením predkupného práva. V posudzovanej veci ide práve o posúdenie

následkov vyplývajúcich z prípadného porušenia predkupného práva v spojitosti s ustanovením § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Ak Správny súd na tieto podstatné otázky nedal odpoveď a Porušovateľ dospel k záveru, že sa jedná o dodatočnú nemožnosť plnenia, tak Sťažovateľ nemal žiaden procesný priestor vyjadriť svoje stanovisko. Pri nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatočné odôvodnenie (čo bolo namietané v kasačnej sťažnosti) je jediným možným riešením zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci na nové konanie a rozhodnutie.

Po rozhodnutí správneho orgánu o vyhovení protestu prokurátora došlo k situácii, že na list vlastníctva bol ako vlastník zapísaný predávajúci. Sťažovateľ ďalej nemohol nakladať so svojím majetkom. Sťažovateľ bol rozhodnutím správneho orgánu pozbavený svojho majetku a to nezákonným spôsobom, nakoľko k zrušeniu rozhodnutia o vklade došlo na základe vyhovenia protestu prokurátora, ktorý zjavne vybočoval z rámca zákona. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že k pozbaveniu vlastníckeho práva nedošlo za podmienok ustanovených zákonom a nebol rešpektovaný princíp zachovania rovnováhy medzi požiadavkou všeobecného záujmu a základných práv Sťažovateľa.“

10. Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezmi vyslovil porušenie ním označených základných práv podľa ústavy, listiny a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu, tieto rozsudky zrušil, veci vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ústavnými sťažnosťami pôvodne vedenými pod sp. zn. Rvp 1602/2019, sp. zn. Rvp 1651/2019, sp. zn. Rvp 1814/2019, sp. zn. Rvp 1828/2019 a sp. zn. Rvp 2182/2019 sa navyše domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia.

II.

Relevantná právna úprava

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

19. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

20. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

Právne hodnotenie ústavným súdom

21. Sťažovateľ namieta, že napadnutými rozsudkami najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

22. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že najvyšší súd subsumoval predkupné právo štátu podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do kategórie skutkových a právnych skutočností v zmysle § 31 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd sa nedostatočne vyrovnal s jeho argumentmi, nezaoberal sa otázkou, aké nároky vyplývajú z porušenia predkupného práva štátu a či vôbec je následkom jeho porušenia absolútna alebo relatívna neplatnosť právneho úkonu, resp. či sú s jeho porušením spojené iné následky.

23. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

24. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

25. Ústavný súd po preskúmaní ústavných sťažností zistil, že sťažovateľ sa na neho opakovane obracia so skutkovo a právne takmer identickými ústavnými sťažnosťami, o ktorých už viackrát rozhodol, pričom k nim formuloval jednoznačné právne závery (pozri m. m. IV. ÚS 622/2018, I. ÚS 2/2019, I. ÚS 26/2019, III. ÚS 51/2019, I. ÚS 125/2019, I. ÚS 178/2019, II. ÚS 135/2019, I. ÚS 395/2019).

26. Z takmer (v podstatnej časti) identickej argumentácie sťažovateľa uvedenej v ústavných sťažnostiach, ktoré sú predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodit', že odôvodnenie napadnutých rozsudkov najvyššieho súdu obsahovalo, čo sa týka skutkových zistení a právneho posúdenia vecí najvyšším súdom, obdobné závery, ako v iných jeho veciach, ktoré už ústavným súdom boli preskúmané a rozhodnuté.

27. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd návrh na začatie konania podľa § 42 ods. 2 písm. f) odmietne podľa odseku 2 a ten istý navrhovateľ podá ústavnému súdu ďalší návrh na začatie konania v inej veci v podstatnej časti zhodný s predchádzajúcim návrhom, ktorý možno odmietnuť z rovnakého dôvodu, rozhodnutie o jeho odmietnutí môže obsahovať zjednodušené odôvodnenie, v ktorom ústavný súd iba poukáže na skoršie rozhodnutie o predchádzajúcom návrhu na začatie konania.

28. Ústavný súd sa v rámci predbežného prerokovania ústavných sťažností v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich skorších rozhodnutiach (napr. uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 622/2018 zo 16. novembra 2018, sp. zn.

I. ÚS 2/2019 z 9. januára 2019, sp. zn. I. ÚS 26/2019 zo 16. januára 2019, sp. zn. III. ÚS 51/2019 z 5. februára 2019, sp. zn. I. ÚS 125/2019 z 3. apríla 2019, sp. zn. I. ÚS 178/2019 z 30. apríla 2019, sp. zn. II. ÚS 135/2019 z 13. júna 2019 a sp. zn. I. ÚS 395/2019 z 26. septembra 2019) týkajúcich sa takmer rovnakých ústavných sťažností sťažovateľa, ktoré boli ústavným súdom odmietnuté z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti vzhľadom na ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu.

29. Ústavný súd osobitne podotýka, že záver vyslovený v predošlom bode odôvodnenia možno vzťahnúť na všetky ústavné sťažnosti, ktoré sú predmetom predbežného prerokovania, t. j. aj na ústavné sťažnosti pôvodne vedené pod sp. zn. Rvp 469/2019, sp. zn. Rvp 581/2019, sp. zn. Rvp 1327/2019, Rvp 1593/2019, sp. zn. Rvp 1602/2019, sp. zn. Rvp 1651/2019, sp. zn. Rvp 1814/2019 a sp. zn. Rvp 1828/2019, sp. zn. Rvp 2182/2019, ktorými boli napadnuté rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžrk 8/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 2 Sžrk 18/2018 z 12. decembra 2018, sp. zn. 10 Sžrk 16/2018 z 30. apríla 2019, sp. zn. 8 Sžrk 2/2019 z 20. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 16/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 6/2018 z 21. mája 2019, sp. zn. 1 Sžrk 2/2018 z 27. júna 2019, sp. zn. 1 Sžrk 4/2018 z 27. júna 2019 a sp. zn. 8 Sžrk 13/2018 z 22. augusta 2019. Tieto rozsudky najvyššieho súdu, vychádzajúc z § 464 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, totiž obsahujú skrátené odôvodnenie s poukazom na skoršie rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobných veciach sťažovateľa, okrem iného na rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sžrk 5/2017, sp. zn. 10 Sžrk 8/2017, sp. zn. 3 Sžrk 2/2018, sp. zn. 4 Sžrk 3/2018, sp. zn. 6 Sžrk 3/2018 a sp. zn. 6 Sžrk 4/2018, ktoré boli predmetom prieskumu na ústavnom súde v konaniach vedených pod sp. zn. III. ÚS 51/2019, sp. zn. IV. ÚS 622/2018, sp. zn. I. ÚS 2/2019 a sp. zn. I. ÚS 26/2019, teda konaniach vymedzených v bode 28 odôvodnenia.

30. Ústavný súd, vychádzajúc z § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ústavné sťažnosti bez potreby podrobnejšieho odôvodňovania svojich právnych záverov odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

31. Keďže ústavné sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nich uplatnených (návrh na zrušenie napadnutých rozhodnutí a vrátenie vecí najvyššiemu súdu, návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, návrh na priznanie náhrady trov konania) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu